

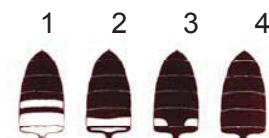
Priloga 1

Navodilo za evidentiranje, osnovno odbiro in menjavo matic

Za potrebe osnovne odbire je v čebeljih družinah potrebno spremljati in ocenjevati naslednje lastnosti:

1. OBARVANOST OBROČKOV ZADKA:

- ocenjuje se obarvanost prvega in drugega obročka na zadku, število posameznih čebel z obarvanimi obročki (zapisuje se zastopanost obarvanih čebel v odstotkih),
 - matice čebeljih družin, pri katerih je ugotovljeno, da ima več kot dva odstotka delavk prvi obroček na zadku obarvan rumeno, se takoj izločijo iz nadaljnje reje. To se označi v opombah,
 - zapisuje se obseg obarvanosti, z oceno od 1 do 4,
 - ocenjuje se trikrat na leto.
- 1 – pri večini obarvanih čebel sta dva obročka na zadku obarvana rumeno
 - 2 – pri večini obarvanih čebel je prvi obroček obarvan rumeno (usnjeno rjav, oranžni)
 - 3 – pri večini obarvanih čebel je prvi obroček delno obarvan
 - 4 – vsi obročki so temni

2. MIRNOST: ocenjuje se trikrat na leto z ocenami od 1 do 4:

- 1 – čebele so zelo napadalne
- 2 – čebele so občasno in zmerno napadalne
- 3 – čebele so mirne
- 4 – čebele so zelo mirne

3. ROJENJE: ocenjuje se enkrat na leto z ocenami od 1 do 4:

- 1 – družina je izrojila
- 2 – rojenje smo preprečili z velikim trudom
- 3 – pojavili so se matičnjaki, čebele so jih same podrle
- 4 – družina ni bila v rojilnem razpoloženju

4. ŽIVALNOST ČEBELJIH DRUŽIN ocenjuje se dvakrat na leto: vpisuje se odstopanje od povprečnega števila zasedenih ulic v čebeljih družinah na stojšču; ocena od 1 do 4 (ocena 1 in 2 pod povprečjem, ocena 3 in 4 nad povprečjem).

5. PODATKI O DONOSU DRUŽINE: vpisuje se odstopanje (izraženo v kg) od povprečja v čebelarstvu (ocenjuje se enkrat na leto). To je pomožni podatek, ki čebelarju pomaga pri odbiri in izločanju matic družin, ki so po ostalih ocenah zelo izenačene.

Prvi pregled se izvede v času cvetenja regrata ali okrog 15. aprila, drugi v času cvetenja lipe ali okrog 15. junija in tretji v času cvetenja kostanja ali okrog 10. julija. Pregled družin znotraj čebelnjaka se opravi hkrati.

Ocene posameznih družin čebelar vpisuje v obrazec »Poročilo pregleda«. Družine oziroma matice nato razvršča glede na doseženo oceno posamezne družine v čebelarstvu.

Potek izločanja matic:

Sprejemljiva je oranžna do usnjeno rjava barva ob straneh prvega obročka. Možne so izjeme v območju naravnega mešanja z italijansko čebelo.

Čebelar na osnovi ugotovitev, ki jih zabeleži na panjskem listu, izloči eno tretjino matic, ki so v svojih lastnostih pod povprečjem v čebelnjaku. Iz družin, ki so v svojih lastnostih razvrščene v zgornji tretjini, čebelar pripravi vzrejno gradivo, ki služi za vzrejo matic. V družinah, kjer je predvidena zamenjava, izloči matice in jih nadomesti z mladimi maticami. Ker gre za lastno vzrejo, naj mlade matice izvirajo iz istega čebelarstva. Občasno čebelar poskrbi za osvežitev krvi iz območja istega krajevnega različka. V tem primeru pridobi čebelar vzrejno gradivo izven območja preletne razdalje čebel, vendar ne v drugem geografskem delu Slovenije.